

Moto: „Toate ne sunt îngăduite, dar nu toate ne sunt de folos.” (Ap. Pavel)

Lacrimile naturii

Natura, cu atâtea puteri și virtuți generatoare de frumuseți neasemuite, a început să plângă. Vara, ea deplânge istovirea și căldurile de peste zi, iarna o dor gerurile și lipsa vegetației, a florilor.

Lacrimile naturii se prefac în „ochiuri de apă”, în râuri, mlaștini, bălți și iezere. Însăși delta s-a rostuit astfel, ca o altă minune, unică, uluind până și marea, potirul vechilor lacrimi plânse de natura vremilor geologice. La sânul tuturor apelor, viața forfotește ca nicăieri altundeva, apa fiind „zeiță” dătătoare de viață, hrânind tot ce este sub ea și deasupra: viețuitoarele și întreaga vegetație. Oamenii au deprins să cunoască și să folosească toate resursele apei, îngemănându-și traiul cu traiul ei, așa încât totul pare firesc, natural.

Existau odinioară codri seculari pe plaiurile noastre, dealuri „crijelite” de pâraie răpoase, cu ghirlande de aluni și de fagi puse pe fruntea pleșuvă a codrilor, dar de la o vreme, oamenii, cu nești-

Apa din aceste bălți și lacuri împrumutau umezeală câmpurilor din jur, spre binele recoltelor, iar cei ce mai cred, astăzi, că alcătuirea bălților nu are un rost anume, o utilitate anume, se înșeală amar. Gândirea ecologică obligă la mai multă chibzuință, astfel încât să se intuiască consecințele înaintea faptelor noastre, ca ripostă la principiul „nimic nu se pierde, totul se transformă”, deoarece viața ne-a dovedit că foarte multe, ba chiar prea multe, se pierd irecuperabil (vegetație, animale, aerul respirabil etc). Ecologia ne îndeamnă să ne schimbăm atitudinea, spunându-ne: „înapoi la natură” ceea ce înseamnă de fapt, cu picioarele pe pământ, adică să-l înțelegem și să-l iubim cu adevărat, peste orizontul îngust al utilităților de moment. Strecurându-se perfid între adevăr și minciună, cei ce au fost puși să exploateze resursele naturale ale țării au rupt echilibrul dintre procentul de „mediu înconjurător” și acela al naturii libere autohtone, distru-

Chiar și strămoșii noștri daci au înțeles că în vremile de restriște frații lor au rămas codrii și munții, intuind că aici stă puterea lor de a se putea apăra în fața năvalei dușmanului. În vatra munților s-a zămislit poporul român, urmaș al dacilor. De aceea, avem datoria de a lăsa totul neatins, să nu murdărim natura, să nu rupem nicio floare, să nu tăiem copacii pleșuind pădurile și munții, ci să conservăm cât mai bine mediul înconjurător. Dar, din păcate, oamenii nu ocrotesc natura, demascându-i poienile de narcise devastate, printre mititei și sticle de bere, gunoaie, brăurile de cutii de conserve și peturi din lacuri și de pe râuri etc. Aceasta este „ambianța” naturală pe care o întâlnim astăzi peste tot pe unde oamenii își petrec sfârșitul de săptămână. Omul trebuie să-și cunoască limitele intervenției sale în natură, pentru că el are nevoie de produsele naturii, de fiecare ființă, de fiecare fărâma din diversitatea naturală a mediului lui de viață. Fără a ocroti natura, omul nu-și poate ocroti casele, animalele, grădinițele, terenurile agricole, adică întreg ecosistemul cel mai de preț - viața. Când omul nu înțelege natura, toate încep să-i facă rău (muntele, pădurea, râurile, ploaia, zăpada, vremea, pământul sătul de apă), având loc o confruntare dintre om și natură, din care învingătoare iese natura, producând stricăciuni și pagube enorme omului - prima lecție pe care o dă natura omului care n-o înțelege. Din păcate, oamenii, cu voia lor, au încărcat grav „funcțiile naturii”, intervențiile lor în natură nefiind, întotdeauna, de bun augur, abătând vechile albie ale râurilor în altele, artificiale, drumurile forestiere au fost ocolite pe firul pâraielor și nu pe curba de nivel din coastă.

Tăieturile vechi sau recente, golurile muntelui pleșuvit, lipsa jnepenișelor, atât de întinse odinioară, au determinat lipsa aceluși „burete absorbant” pe care îl alcătuiseră, în care apa ploilor rămânea prinsă ca într-o capcană, aceștia fiind

ca niște „paznici naturali de supraplin” al căror rol principal era de a domoli furia apelor. Dar oamenii sunt tentați să arunce vina pe stihiiile naturii și nu pe propriile intenții în natură, ignorând rolul vegetației ca element natural de reglare a efectului apelor dezlănțuite. Avem nevoie de mai multă pădure, pentru ca viitoarele șocuri climatice să poată fi domolite. Trebuie să avem grijă de soarta de mâine a naturii carpatine, nu oricând și nu oricum, adică să nu așteptăm ca milioane de arbori și milioane de oameni să se fi ofilit iremediabil. Trebuie să pregătim ziua când „o civilizație se va măsura prin cantitatea și calitatea naturii sălbatice pe care o va lăsa să supraviețuiască” (R. Hainard, Expansion et nature, 1973). Sunt groaznice pustiriile apelor atunci când lăcomia omenească despoaie munții de îmbrăcăminte lor, de copaci, de vegetația care să oprească furia râurilor, cu efecte pe sute și mii de

Dunării era atât de împădurit încât regimul de inundații trecea aproape neobservat, cu ajutorul numeroaselor și întinșelor zone umede colaterale, cu ajutorul Deltei primitoare de ape, a pădurilor și mlaștinilor interioare.

În concluzie, oamenii trebuie să descopere natura, să o înțeleagă, să învețe să o respecte, să-și cunoască limitele amestecului în natură, pentru a realiza acel echilibru de care nici ei nu știu că sunt capabili. Frontierele drepturilor omului asupra naturii nu trebuie depășite de acesta, deoarece depășirea lor este periculoasă pentru om, pentru familia sa și pentru întreaga comunitate umană, căci aceasta ar putea însemna foamete, lipsuri de tot felul și chiar pierderi de vieți omenești.

■ C. MUT

ința lor și înarmați cu „buretele tehnicii moderne” s-au pornit să șteargă multe din lacrimile naturii, lăsându-i acesteia o față din ce în ce mai zbârcită. Pâraiele s-au potocnit mereu în calea stejereișului și cărpinișului de pe dealuri, zămisindu-se bălți, mlaștini, tăuri și smârcuri, care preluau o mare parte din apa ploilor și a zăpezilor topite, ferind așezările oamenilor de inundații catastrofale. Dar echilibrul naturii s-a stricat, căci nu s-a ținut seama nici de păduri, nici de bălțile rămase din moși-strămoși, bălți care, în anii de viituri, preluau o parte din puterea apelor distrugătoare a râurilor, domolind-o.

A avut loc o vastă acțiune de distrugere a naturii potrivit „crezului științific” al vremii aceleia, că „omul este stăpânul naturii” (1955-1960), intervenții brutale ale omului având loc peste tot, inclusiv în Delta Dunării, în Bălțile Brăilei etc, fiind sărăcite de fauna zonei, toate sistemele palustre (de bălți) și lacustre (de lacuri) fiind transformate în pământ.

gând cu sălbăticie pădurile, fără a păstra omului de mâine aceste meleaguri mai puțin văduvite în alcătuirea lor naturală, autentică.

Din păcate, „raiul carpatin” a fost distrus atât de rău, încât nu se mai poate reface, deoarece s-a aplicat doar „legea mini-maxului”, adică maxim de profit cu minim de efort.

„Au fost vremuri de străveche înțelepciune și integrare în natură, când nu ne era rușine să fim cu toții laolaltă, oameni, dobitoace, sălbăticuni” (Lucian Blaga).

Trebuie să știm a înțelege natura cu tot ce este în ea și de a coexista și coabita cu toate viețuitoarele, ca parte componentă a ecosistemelor naturale. Nu trebuie să ne amestecăm, deoarece natura se „reglează” singură.

Din păcate, bătălia cu natura s-a încheiat în favoarea omului, pe calea defrișărilor, astfel că apele pot sălta liniștit spre vale, nemaiîntâlnind în cale niciun obstacol care să se poată opri, cu consecințe dezastruoase pentru om și natură.

kilometri. Desființarea veșmântului natural se întinde cât vezi cu ochii și ca niciodată, ne izbește paragina și murdăria pe malurile de apă, în munți și în păduri.

Marele istoric antic, Herodot, scria despre Istru (Dunăre) că ea curge la același nivel vară-iarnă; deoarece bazinul

P.S. În urmă cu sute de ani, oamenii își așezau casele sus, pe dealuri, pentru a evita urgiile viiturilor, iar drumurile treceau peste culmi domoale, pe plaiuri. Casele și drumurile așezate pe văi vor fi întotdeauna expuse inundațiilor. A se lua aminte!